

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0100200816

**за резултатите от извършен финансов одит на Годишния финансов отчет за 2015 г.
на Министерство на икономиката**

София, 2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Част първа	4
I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
1. Правно основание за извършване на одита	4
2. Предмет на одита.....	4
3. Елементи на одитирания годишен финансов отчет:.....	4
4. Обхват.....	4
II. Отговорност на ръководството на одитираната организация за финансовия отчет ...	5
III. Отговорност на одитора.....	5
Част втора: КОНСТАТАЦИИ или База за изразяване на становище	6
I. Некоригирани отклонения, които оказват влияние върху достоверността на ГФО	6
II. Некоригирани отклонения, които не оказват влияние върху достоверността на ГФО	7
III. Отклонения, коригирани по време на одита.....	8

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АД	Акционерно дружество
АПДВ	Акт за публично държавно вземане
АНСК	Агенция за приватизация и следприватизационен контрол
АОП	Агенция за обществени поръчки
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ГФО	Годишен финансов отчет
ДЗИ	Държавен застрахователен институт
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДДС	Дирекция държавно съкровище
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕС	Европейски съюз
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
КЗП	Комисия за защита на потребителите
МЕ	Министерство на енергетиката
МИ	Министерство на икономиката
МИ-ЦУ	Министерство на икономиката – Централно управление
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МТ	Министерство на туризма
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция по приходите
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
РБ	Република България

Част първа

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Правно основание за извършване на одита

Одитът е извършен на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2016 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-02-008 от 01.02.2016 г. на Горица Грънчарова-Кожарева, заместник-председател на Сметната палата.

2. Предмет на одита

Предмет на одита е Годишният финансов отчет (ГФО) за 2015 г. на Министерство на икономиката.

3. Елементи на одитирания годишен финансов отчет:

Финансовият одит се извърши на годишния финансов отчет, който включва:

3.1. Баланс;

3.2. Отчет за приходите и разходите;

3.3. Отчети за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от ЕС и сметките за чужди средства;

3.4. Приложение, което съдържа:

а) пояснения за прилаганата счетоводна политика;

б) подлежаща на оповестяване допълнителна информация за състоянието и изменението на активи, пасиви, приходи и разходи, и задбалансови позиции съгласно съответните указания и стандарти, издавани по реда на чл. 164, ал. 1 и 3 и чл. 170 от ЗПФ;

в) информация за изпълнението на показателите по бюджета и сметките за средствата от ЕС, включително и предоставяне на агрегирана информация за касовите разходи по функции и групи съгласно ЕБК и по политики и програми, доколкото информация в такива разрези не се съдържа в отчетите за касовото изпълнение или не е публикувана отделно.

4. Обхват

Основните области, които са обхванати при изпълнение на одитната задача са:

4.1. Проверка на годишните отчети за касово изпълнение на бюджета, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства относно:

- съответствие на формата, съдържанието и представянето на отчета с приложимите изисквания;
- вярно и честно представяне на информацията в отчета, в съответствие с приложимата рамка за финансово отчитане;
- взаимовръзка между счетоводни сметки от СБО и параграфи от ЕБК за одитираната година.

4.2. Проверка на баланса и отчета за приходите и разходите към 31 декември относно:

- съответствие на отразените в баланса стопански, финансови и счетоводни операции с приложимата рамка за финансово отчитане;
- вярно и честно представяне на финансовото състояние и имуществото на одитираната организация;
- последователност при прилаганата счетоводна политика и индивидуален сметкоплан;

- съответствие на извършената годишна инвентаризация на активите и пасивите и осчетоводяването на резултатите от нея в съответствие с действащото счетоводно законодателство и вътрешни актове на одитираната организация;

- съответствие на формата, съдържанието, изготвянето и представянето на годишния баланс и приложенията към него с нормативните изисквания.

4.3. Проверка на приложенията към Годишния финансов отчет

4.3.1. Пояснения за прилаганата счетоводна политика;

4.3.2. Подлежаща на оповестяване допълнителна информация за състоянието и изменението на активи, пасиви, приходи и разходи, и задбалансови позиции съгласно съответните указания и стандарти, издавани по реда на чл. 164, ал. 1 и 3 и чл. 170 от ЗПФ;

4.3.3. Информация за изпълнението на показателите по бюджета и сметките за средствата от ЕС, включително и предоставяне на агрегирана информация за касовите разходи по функции и групи, съгласно ЕБК и по политики и програми, доколкото информация в такива разрези не се съдържа в отчетите за касово изпълнение или не е публикувана отделно.

Приложенията към ГФО са проверени относно съответствието на включената в тях информация със съдържанието на баланса, отчета за приходите и разходите, отчетите за касово изпълнение и други източници на информация, както и с приложимата рамка за финансово отчитане.

4.4. Системата за вътрешен контрол в одитираната организация

Системата за вътрешен контрол е оценена от гледна точка на способността ѝ да осигури изготвянето на финансов отчет, който не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

II. Отговорност на ръководството на одитираната организация за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на информацията в този финансов отчет, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане, както и за функционирането на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали се дължат на измама или грешка.

III. Отговорност на одитора

Отговорността на Сметна палата се свежда до изразяване на независимо одитно становище по този финансов отчет, основаващо се на резултатите от извършения одит. Одитът бе проведен в съответствие със Закона за Сметната палата и основните одитни принципи на Международните стандарти на Върховните одитни институции. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че одиторите да се убедят в разумна степен на увереност, доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включи изпълнението на процедури с цел получаване на одитни доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури са въпрос на независима одитна преценка, включително оценка на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска се взе под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансов отчет, за да се разработят одитни процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на цялостната

система за вътрешен контрол на организацията. Одитът също така включи оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Част втора:

КОНСТАТАЦИИ или База за изразяване на становище

I. Некоригирани отклонения, които оказват влияние върху достоверността на ГФО

1. В Агенцията за обществени поръчки (АОП) към 31.12.2015 г. са съставени 29 броя протоколи за бракуване на дълготрайни материални активи (компютри и монитори) на обща стойност 24 418 лв., които са утвърдени от изпълнителния директор на АОП. Протоколите за ликвидирани на бракуваните активи са подписани от членовете на комисията на 09.03.2016 г. (след срока за представяне в МФ на ГФО за 2015 г. - 22.02.2016 г.) и са утвърдени от изпълнителния директор на АОП. Съгласно Счетоводната политика на МИ – първостепенен разпоредител, глава II Инвентаризация, раздел „Утвърждаване на резултатите от инвентаризацията“ бракуваното имущество се осчетоводява след утвърждаването на протоколите за брак и физическото унищожаване.¹

В резултат на бракуването са отписани активи на стойност 24 418 лв., осчетоводени с МО № 9 от 31.12.2015 г., без да е извършено физическо унищожаване на активите.¹

Допуснато е отклонение в размер на 24 418 лв., което оказва влияние в стойността на шифър 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ по актива на баланса. Не са спазени указанията, дадени в Счетоводната политика на Министерство на икономиката.

2. По сметка 5113 „Дялове и акции в асоциирани предприятия в страната“ към 31.12.2015 г. не са осчетоводени промените в принадлежащия се дял на МИ в 7 (седем) търговски дружества – свързани лица, поради непредставени предварителни финансови отчети и информация за приблизителната оценка на собствения капитал към края на годината.

Не са спазени изискванията на т. 28 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

По сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ е отчетено по себестойност участието на МИ в „Тедимпекс“ ЕООД в размер на 57 180 лв. Към 31.12.2015 г. дружеството е в ликвидация, не е предоставен ГФО за 2015 г. и не е извършен тест за обезценка на дяловете на министерството в дружеството. Информацията не е оповестена в ГФО за 2015 г..

Не са спазени изискванията на т. 36.4 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.²

Допуснато е отклонение по характер.

3. Изплатени разходи за застраховки, отнасящи се за следващ отчетен период, в размер на 16 797 лв. неправилно са осчетоводени на начислена основа по сметка 6023 „Разходи за застраховане“, вместо по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“. На касова основа разходите за застраховки правилно са отразени в подпараграф 10-62 „Разходи за застраховки“.³

Не са спазени изискванията на т. 29 от ДДС № 6 от 2009 г. на МФ във връзка с т. 28 от ДДС № 3 от 2009 г. на МФ.

¹ Одитно доказателство № 1

² Одитно доказателство № 4

³ Одитно доказателство № 5

Допуснато е отклонение в размер на 16 797 лв. по актива (шифър 0073 „Предоставени аванси“) и по пасива (шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“) на баланса.

II. Некоригирани отклонения, които не оказват влияние върху достоверността на ГФО

1. ГФО за 2015 г. на Министерството на икономиката е представен в Сметната палата на 10.03.2015 г., след определения с т. 17 от ДДС № 14 от 2015 г. на МФ срок - 22.02.2016 г.⁴

Не са спазени изискванията на т. 17 от ДДС № 14 от 2015 г. на МФ.

2. Изплатени разходи за адвокатски възнаграждения от Комисията за защита на потребителите и от Центъра на промишлеността на РБ в Москва, за правна защита и процесуално представителство на обща стойност 27 259 лв. неправилно са осчетоводени по сметка 6063 „Разходи за съдебни такси в страната“, вместо по сметка 6091 „Разходи за съдебни разноси и арбитраж в страната“.

Не са спазени СБО и изискванията на т. 42 от ДДС № 13 от 2009 г. на МФ.⁵

Допуснато е отклонение в размер на 27 259 лв. по шифър 0606 „Разходи за данъци и такси“ от отчета за приходите и разходите, което не оказва влияние върху верността на баланса като цяло.

3. В Комисията за защита на потребителите (КЗП), по сметка 48873 „Вземания по наказателни постановления за събиране от съдия изпълнител“ са осчетоводени вземания от глоби и административни санкции общо в размер на 510 242 лв. Вземанията са възникнали въз основа на влезли в сила наказателни постановления през периода 2007 г. - 2014 г. и не са осчетоводени по сметките от подгрупа 991 „Статистика за просрочени вземания“. Не е извършен анализ на вземанията от глоби и административни санкции, предоставени за събиране на частни съдебни изпълнители от предходни години за начисляване на провизия за несъбираемост.⁶

В ЦУ-МИ по сметка 4887 „Вземания от други дебитори – местни лица (финансиращи позиции)“ са осчетоводени вземания по влезли в сила наказателни постановления от предходни години (2006 г. - 2008 г.) в размер на 15 147 лв. Вземанията са от начислени глоби и имуществени санкции във връзка с контролната дейност на МИ по Закона за управление на отпадъците и са предадени за принудително изпълнение. Вземанията не са осчетоводени по сметките от подгрупа 991 „Статистика за просрочени вземания“.

В Счетоводната политика на МИ и КЗП не е регламентиран реда за осчетоводяване на просрочените вземания и задължения, включително и за вземания по влезли в сила наказателни постановления, изпратени за принудително събиране.

Не са спазени изискванията на т. 111 от Встъпителното ръководство на Сметкопана на бюджетните предприятия.⁷

III. Отклонения, коригирани по време на аудита

1. През 2015 г., на основание издаден Акт за публично държавно вземане № АПДВ01 от 04.09.2008 г. от заместник-министъра на икономиката за неправомерно предоставена на Кремиковци АД (в несъстоятелност) държавна помощ, по баланса на МИ-

⁴ Одитно доказателство № 6

⁵ Одитно доказателство № 7

⁶ Одитно доказателство № 2

⁷ Одитно доказателство № 3

ЦУ е осчетоводено по сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции“ вземане в размер на 691 762 586 лв., от които: 431 073 159 лв. - главница и 266 349 427 лв. - лихва. Дължимата лихва в размер на 266 349 427 лв. е осчетоводена неправилно по сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции“, вместо по сметка 4303 „Разчети за лихви върху вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби“.

През м. октомври 2014 г. от НАП е получено писмо за постъпила сума в размер на 3 000 000 лв., представляваща част от предвидената за плащане сума (5 600 000 лв.) по пета частична сметка за разпределяне на масата на състоятелността на Кремиковци АД. Остатъкът от вземането в размер на 2 600 000 лв. е осчетоводено неправилно по сметка 4887 „Вземания от други дебитори - местни лица (приходно-разходни позиции)“, вместо по сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции“.

По указания на МФ, вземането е провизирано 50 на сто в размер на 345 881 293 лв. (изтекъл срок за погасяване над 180 дни), по метода на обща провизия и осчетоводено по сметка 4911 „Провизии за публични държавни и общински вземания“. Съгласно утвърдената Счетоводна политика на МИ *„обща провизия - се използва за регулярни вземания, произтичащи от обичайната дейност, за които може да се изведе тенденция и натрупан опит“*.

В Счетоводната политика на МИ е регламентиран и метода на индивидуална провизия при провизиране на вземане за несъбираемост, при който се *„извършва индивидуална оценка на вземането по справедлива стойност чрез съпоставка на балансовата стойност и дисконтираната стойност на вземането“*. Методът се използва при вземания, които не са регулярни и обичайни, каквото е и публичното държавно вземане от Кремиковци АД (в несъстоятелност). При провизиране на вземането не е приложен метода за начисляване на индивидуална провизия, с оглед предотвратяването на риска от последващо отписване на вземането, поради факта, че през 2014 г. по бюджета на МИ е постъпило плащане в размер на 3 000 000 лв. от пета частична сметка за разпределяне на масата на състоятелността на Кремиковци АД (в несъстоятелност).⁸

Допуснато е отклонение по характер, което е в несъответствие с изискванията на приетата Счетоводна политика на МИ. Отклонението не може да бъде остойностено, тъй като не са оновестени в Счетоводната политика на МИ подхода, процента и размера на дисконтовия фактор, които да се имат предвид при индивидуалното провизиране на конкретното вземане, което е различаващо се от обичайните и/или регулярни стопански операции.

По време на одита са взети коригиращи счетоводни операции за правилното осчетоводяване на част от полученото публично държавно вземане в размер на 2 600 000 лв. по сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции“, и за начисляването на дължимата лихва в размер на 266 349 427 лв. по сметка 4303 „Разчети за лихви върху вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби“.

В изпълнение на т. 27 от писмо ДДС № 16 от 2015 г. на министъра на финансите, коригираната оборотна ведомост и баланс са представени в Министерство на финансите и Сметната палата с вх. № 04-12-6 от 17.03.2016 г.

⁸ Одитно доказателство № 3

Настоящият одитен доклад е изготвен в 2 еднообразни екземпляра, по един за Министерството на икономиката и един за Сметната палата и е неразделна част от одитното становище.

В подкрепа на констатациите са събрани 7 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. Екзарх Йосиф № 37.

**ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СМЕТНАТА ПАЛАТА:**

(Г. Грънчарова-Кожарева)

ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	Работен документ № 2.9.5 за извършена процедура относно проведена годишна инвентаризация към 31.12.2015 г. в Агенцията за обществени поръчки. Приложения към РД № 2.9.5 - 9 броя.	6
2	Работен документ № 2.25.3 за извършена проверка на счетоводните операции в КЗП, свързани с изпълнение на указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС № 14/2013 г. на МФ Приложения към РД № 2.25.3 – 10 броя	6
3	Работен документ № 2.25.1 за извършена проверка на счетоводните операции в ЦУ-МИ, свързани с изпълнение на указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС № 14/2013 г. на МФ Приложения към РД № 2.25.1	6
4	Работен документ № 2.28 за процедури по същество (тестове на детайлите) за отчитане на дяловите участия и акции на Министерство на икономиката Приложения към РД № 2.28 – 11 броя	6
5	Работен документ № 2.19.1 за тестове по същество и тестове на контрола на отчетността на касова и начислена основа в ЦУ-МИ Приложения към РД № 2.19.1 – 3 броя	3
6	Работен документ № 2.7. за извършена проверка за наличие и съответствие на елементите на годишния финансов отчет на Министерство на икономиката към 31.12.2015 г.	5
7	Работен документ № 2.19.3 за тестове по същество и тестове на контрола на отчетността на касова и начислена основа в Комисия за защита на потребителите Приложения към РД № 2.19.3 – 6 броя Документите от Центъра на промишлеността	3